

Paula Ezkerra. Prostituta politizatua

Politikara jauzia egin duen lehen sexu langilea da Paula Ezkerra (Buenos Aires, 1971). Feminismoaren eta okupa mugimenduaren indarrak ekarri zuen Kataluniara duela hamasei urte eta, orduz geroztik, prostituten estigmen aurkako borrokaren ikurra izan da, Prostitutas Indignadas (Sumindutako Prostitutak) elkartearen bitartez beste.

“Puta izatea askatasun sinonimoa da niretzat”

Saioa Baleztena

@SaioB

ARGAZKIAK: JORDI BORRÁS

Estigmatetik at!

“Buenos Aires hiriko klase ertaineko familia batean hazi eta hezi nintzen, Belgrano auzoan. Feminista eta prostituta naiz eta sexu langileen bazterketaren kontrako borrokan murgilduta nago oroimena dudanetik. Txikitatik argi izan nuen ez nuela izan nahi nire ama bezalako emakume otzana: ez nuen nahi gizon batek ni mantentzea. Horregatik borrokatu nuen Argentinako Maiatza Plazako manifestazioetan, zoragarria izan zen. Anarkista samarra izan naiz. Tira, gaur egun ez hainbeste. Gaztetatik izan naiz puta, berezkoa dudalako sentsualitatea. Horrekin jotzen dut eta nire lanak ere garatu nau zentzu horretan”.

Duela hamabost urte iritsi zinen Argentinatik Kataluniara. Zerk ekarri zintuen?

Mito guztiek diotenaren aurka, ni bikain bizi nintzen Buenos Airesen. 2000. urteko krisi ekonomikoaren aurretik etorri nintzenartzelona, 1999an, eta beraz, ekonomikoki ere ez nuen arazorik han: gaztea nintzen eta diru asko irabazten nuen. Betidanik egon izan naiz mugimendu feministan murgilduta, eta Argentinan nuen lagun katalan baten eraginez, egarria nuenartzelona indar berezia zuen mugimendu okupa ezagutzeko. Hark gomendatuta iritsi nintzen hona.

Garai hartan feminismoak indar nahikorik zuen Argentinan?

Tira, ez. Handituz zihoan orduan. Izan ere, han badira hainbat mobilizazio klase arazoei lotuta daudenak gehienbat, baina ez dago feminismoaren inguruko gogoeta sustatzen duen kontzientzia indartsurik.

Sexu langileen diskriminazioaren aurka borrokatzen duen mugimenduaren ikurra zara. “Puta” hitzak ez al du berezkoa gutxiespen zentzua?

Inolaz ere ez! Puta izatea niretzat askatasunaren sinonimoa da. Nik ere borrokatu nuen estigmen aurka hasieran. Alegia, errudun sentitzen nintzen prostituta izateagatik, aurreiritziek jaten ninduten. Klean nabilen eta iruditzen zitzaidan begirada guztiak nigana zetozela. Urte asko behar izan nituen nire ogibidea askatasunez bizitzeko.

Prostituzioak badu alde ilun bat: mafiak. Non dago muga?

Prostituten errealitatearen argazkia aztertzen badugu denetik dago eta, zalan-tzarik gabe, emakumeak sexu langilea izatea ez erabakitzea da muga. Esklabotza delitua da ogibide guztietan eta XXI. mendean oraindik egotea onartezina da. Hala ere, gizarteak uste badu esklabotza prostituzioan baizik ez dagoela, horrek esan nahi du emakumearen gorputza eta bagina santutzen duen morala nagusi dela gurean.

Feminismoaren adar abolizionistarentzat kontraesana da prostituta eta feminista izatea, “gizonezkoei zuen gorputza sal-tzeagatik”.

Errespetu osoz onartzen ditut baieztapen

horiek. Are gehiago, nik ere izan nuen ikusmolde abolizionista. Argi nuen nire gorputzak ez zuela gizonezkoentzat izan behar, eta prozesu gogorra izan zen. Horregatik sentitzen nintzen errudun. Azken finean, emakumezkoak gutxiesten dituen gizartean bizi gara. Hala ere, urte askoren ondotik konturatu naiz ikusmolde horrek ere prostitutak zigortzen dituela. Ez da erraza izan, presioa iraunkorra baita; ikusmolde abolizionistak elikatzen du guk deuseztatu nahi dugun estigma.

Uste duzu ezjakintasun handiegia dagoe-la gai honen inguruan?

Zalantzarik gabe. Ni harro nago nire ogibideaz, eta emakume askok ezagutu ez duten askatasunaz egiten dut lan. Idatzi gabeko hitzarmen bat dut nire bezeroekin: ezagutzen ditut, nire arauak argitu eta ondoren dator gainontzeko guztia. Emakumeok ez dugu gure gorputza saltzen, beharra dutenak gizonezkoak dira eta botere osoa, beraz, guk dugu. Beti pentsatu izan dut munduak berdintasuna ezagutzen duen egunean desagertuko dela prostituzioaren inguruko eztabaida. Prozesu hori ulertzeak lagundu dit ikuspuntu abolizionistaz urruntzen.

“Zalantzarik gabe ezjakintasun handia dago prostituzioaren inguruan. Ni harro nago nire ogibideaz, eta emakume askok ezagutu ez duten askatasunaz egiten dut lan”.

Inoiz izan duzu indarkeria arazorik?

Orokorrean gizonezkoekin ez dut arazorik izan. Baina bai, zoritxarrez izan dut. Eta harrituko zaitu baina poliziekin izan da! Herralde askotan lan egin dut, Argentinan, Brasilen, Italian eta Alemanian, besteak beste, eta indarkeria egoeretan murgilduta egon naizen gutxietan poliziak izan dira tartean.

Bartzelonako Udalak martxan jarri ditu hainbat neurri, zuen aldarrikapenei erantzuteko. Adibidez, gutxieneko baldintzak dituzten espazioak dituzue eskura orain.

Guretzat aurrerapauso itzela da. Erakundeek oinarrizko eskubideak asetzeko aukera ematen digutenean urrutiago gelditzen dira isilpean jardun beharra eta mafiak. Horregatik aldarrikatzen dugu araudia, mafiek indarra hartzen dutelako erakundeek gure eskubideen alde borrokatzen ez dutenean.

Kaleko borroka gain, erakundeetan ere parte hartu duzu, CUPeko zinegotzia izan zaren heinean. Noiz erabaki zenuen politikan sartzea?

Betidanik sinetsi dut erakunde politikan, sistemaren barrutik gauzak aldatu daitezkeela uste dut eta. Argentinan, adibidez, gaztetxo nintzela parte hartu nuen aktibista gisa bertako diktadura militarra salatzeke hainbat ekimenean. CUPen proiektu politikoarekin bat egiten dudanez, onartu egin nuen. Emakumeon etorkizunaren alde asko dago egiteko eta etorkizunaren parte izan nahi dut.

Zinegotzi kargua utzi zenuen baina oraindik ere elkarlana duzu Bartzelonako Udalarekin. Zertan ari zara?

Putas y alianzas elkartean Bartzelonako Udaleko feminismo sailerako txosten bat prestatzen ari gara. Horretaz aparte CUPeko oraingo zinegotziarekin kontaktua dut, eta nire alorreko aholkulari lanetan ari naiz. Kontua da zinegotzi ardua niretzat gehiegizkoa zela, erasoago sentitzen naiz egitura honetan lan egiten. Hala ere, beti egongo naiz aukera berrietarako prest. ■